

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ

ՕՐԵՆՔԸ

«ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԿՈՂՄԻՑ ՎՃԱՐՎՈՂ ԲՆԱՊԱՀՊԱՆԱԿԱՆ ՀԱՐԿԻ ՆՊԱՏԱԿԱՅԻՆ ՕԳՏԱԳՈՐԾՄԱՆ ՄԱՍԻՆ» ՕՐԵՆՔՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

Հոդված 1. «Ընկերությունների կողմից վճարվող բնապահպանական հարկի նպատակային օգտագործման մասին» 2001 թվականի մայիսի 15-ի ՀՕ-188-Ն օրենքը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

«ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԿՈՂՄԻՑ ՎՃԱՐՎՈՂ ԲՆԱՊԱՀՊԱՆԱԿԱՆ ՀԱՐԿԻ ՆՊԱՏԱԿԱՅԻՆ ՕԳՏԱԳՈՐԾՄԱՆ ՄԱՍԻՆ

Հոդված 1. Ընկերությունների կողմից վճարվող բնապահպանական հարկից ազդակիր համայնքներին բնապահպանական ծրագրերի իրականացման համար մասհանումների տրամադրումը

1. Հայաստանի Հանրապետությունում մետաղական օգտակար հանածոների արդյունահանման նպատակով ընդերքօգտագործման իրավունք ունեցող ընկերությունների, ինչպես նաև շրջակա միջավայրի ոլորտի լիազոր մարմնի կողմից կազմված ցանկում ներառված այլ ընկերությունների կողմից վճարվող բնապահպանական հարկից մասհանումներ կատարվում և առանձին տողով արտացոլվում են այն համայնքի բյուջեում, որի վարչական սահմաններում գտնվող օդային, ջրային և հողային տարածքներում նշված ընկերությունների գործունեությունը թողնում է վնասակար ազդեցություն: Սույն մասում նշված այլ ընկերությունների ցանկը յուրաքանչյուր տարի կազմում է շրջակա միջավայրի ոլորտի լիազոր մարմինը՝ Կառավարության սահմանած չափորոշիչների հիման վրա:

2. Համայնքների ցանկը և բնապահպանական հարկից նրանց վարչական և ֆոնդային բյուջեներ մասհանվող գումարների չափերը յուրաքանչյուր տարվա համար հաստատվում են տվյալ տարվա պետական բյուջեի մասին օրենքով: Մասհանումները առաջիկա բյուջետային տարվա ընթացքում կատարվում են անմիջապես պետական բյուջեից՝ սուբվենցիայի տեսքով: Մասհանումների չափերը որոշվում են՝ ելնելով սույն հոդվածում նշված համապատասխան ընկերությունների կողմից առաջիկա բյուջետային տարվան նախորդող երկրորդ, երրորդ և չորրորդ տարիների արդյունքներով բնապահպանական հարկի և բնօգտագործման վճարների միասնական հարկային հաշվարկներով հաշվարկված բնապահպանական հարկի հանրագումարից՝ պակասեցնելով այն առաջիկա բյուջետային տարվան նախորդող առաջին տարվա համար համապատասխան համայնքներին պետական բյուջեով նախատեսված և երկրորդ տարվա համար՝ փաստացի հատկացված մասհանումների հանրագումարի չափով: Համայնքների կամ բնակավայրերի ցանկի կազմումը և ըստ համայնքների կամ բնակավայրերի մասհանումների բաշխման չափի հաշվարկումն իրականացնում է շրջակա միջավայրի ոլորտի լիազոր մարմինը՝ Կառավարության սահմանած կարգով:

3. Սույն օրենքով մասհանումներ կատարվում են Հայաստանի Հանրապետության հարկային օրենսգրքով սահմանված՝ արտանետման անշարժ աղբյուրներից մթնոլորտային օդ վնասակար նյութերի արտանետման, ջրային ռեսուրս վնասակար նյութերի և միացությունների արտահոսքի, ինչպես նաև ընդերքօգտագործման, արտադրության կամ սպառման թափոնների հատուկ հատկացված տեղերում տեղադրման կամ պահման համար բնապահպանական հարկի գումարներից:

Հոդված 2. Բնապահպանական հարկից համայնքների վարչական և ֆոնդային բյուջեներ մուտքագրվող մասհանումների նպատակայնությունը

1. Բնապահպանական հարկից համայնքների վարչական և ֆոնդային բյուջեներ մուտքագրվող մասհանումները հանդիսանում են նպատակային միջոցներ

և օգտագործվում են տվյալ համայնքների վարչական տարածքում բացառապես բնապահպանական ծրագրերի իրականացման համար:

Հոդված 3. Բնապահպանական ծրագրում նախատեսվող միջոցառումները և դրանց ուղղությունները

1. Բնապահպանական ծրագիրը ներառում է համայնքի վարչական սահմաններում գտնվող օդային, ջրային և հողային տարածքներում ընկերությունների գործունեությամբ պայմանավորված՝ շրջակա միջավայրի պահպանությանն ու բարելավմանը և մարդու առողջությանը հասցված վնասի վերականգնմանը կամ վնասակար ազդեցության մեղմմանն ուղղված հետևյալ միջոցառումները.

1) մթնոլորտային օդի պահպանություն, այդ թվում՝ մթնոլորտային օդի որակի բարելավմանն ուղղված միջոցառումներ, մթնոլորտային օդն աղտոտող նյութերի և ջերմոցային գազերի արտանետումների կրճատման, կանխարգելման միջոցառումներ,

2) ջրային ռեսուրսների պահպանություն, այդ թվում՝ ջրային ռեսուրսների որակի բարելավմանը, երկրորդային ջրօգտագործման ապահովմանն ուղղված միջոցառումներ, ջրաէկոհամակարգերի պահպանման գոտիների մաքրման միջոցառումներ, ջրային ռեսուրսների մաքրման համակարգերի և կեղտաջրերի մաքրման (այդ թվում՝ կենսաբանական մաքրման) կայանների կառուցում, պահպանում և շահագործում, ջրային ռեսուրսներ աղտոտող նյութերի և միացությունների արտահոսքերի կանխարգելման և վնասազերծման, ջրերի վնասակար ներգործության կանխարգելման, համայնքային կանաչ գոտիներում արդի ջրախնայող տեխնոլոգիաների ներդրման միջոցառումներ,

3) թափոնների արդյունավետ գործածությանը, աղտոտված հողերի մոնիթորինգին, դրանց մաքրմանը, վնասազերծմանն ու վերականգնմանն ուղղված միջոցառումներ (բացառությամբ «Աղբահանության և սանիտարական մաքրման

մասին» օրենքով կարգավորվող աղբահանության և սանիտարական մաքրման գործընթացի),

4) աղտոտված հողերի մաքրման, հողերի դեգրադացիայի կանխման, ինչպես նաև աղտոտող նյութերի անվտանգ վնասազերծմանն ուղղված միջոցառումներ, հակասողանքային միջոցառումներ, խախտված տարածքների գեղագիտական արժեքի բարձրացման նպատակով դրանց վերականգնման, մարված պաշարներով հանքավայրերի տարածքների ռեկուլտիվացիայի միջոցառումներ,

5) կենսաբազմազանության, անտառային և բնության հատուկ պահպանվող տարածքների պահպանության և կայուն օգտագործման, այդ թվում՝ կենդանական և բուսական աշխարհի օբյեկտների պահպանության (այդ թվում՝ անհետացած և անհետացող տեսակների վերականգնման), կենդանիների բնադրավայրերի և բնության գեղագիտական արժեքների պահպանությանն ուղղված միջոցառումներ,

6) բնակավայրերի կանաչ գոտիների պահպանման, վերականգնման, բարելավման միջոցառումներ,

7) շրջակա միջավայրի պահպանության գծով նախագծային, կիրառական, հետազոտական և փորձարարական աշխատանքներ, շրջակա միջավայրի վրա ներգործության հետազոտություններ կամ ուսումնասիրություններ

8) շրջակա միջավայրի վերաբերյալ տեղեկատվության տարածման կամ իրազեկման, ոչ ֆորմալ էկոլոգիական կրթության և դաստիարակության հետ կապված միջոցառումներ,

9) շրջակա միջավայրի վրա վնասակար ազդեցությամբ պայմանավորված առողջապահական միջոցառումների մշակում, դրա համար անհրաժեշտ հետազոտությունների կազմակերպում և իրականացում,

10) բնակչության առողջական վիճակի զննությունների կազմակերպում և իրականացում, դրանց իրականացման համար անհրաժեշտ համակարգերով ու սարքավորումներով բժշկական կենտրոնների վերազինում,

11) առողջության ամրապնդման և իրազեկման միջոցառումների կազմակերպում և իրականացում, այդ թվում՝ առողջ ապրելակերպի խթանում,

վարքագծային գործոնների ձևավորում (հիգիենայի կանոնների պահպանում, վնասակար սովորությունների դեմ պայքար), առողջ ապրելակերպի ձևավորմանն ու խթանմանն ուղղված միջոցառումներ,

12) համայնքահեն բնապահպանական և առողջապահական հասարակական կազմակերպություններին սույն հոդվածում նշված միջոցառումների կատարման համար աջակցության տրամադրում:

Հոդված 4. Բնապահպանական ծրագրի նախագծի մշակումը և հաստատումը

1. Բնապահպանական ծրագրի նախագիծը կամ բնապահպանական ծրագրի փոփոխությունները մշակվում են համայնքի ղեկավարի կողմից՝ հիմք ընդունելով տվյալ մարզի կամ համայնքի զարգացման, կամ շրջակա միջավայրի պահպանության տեղական գործողությունների ծրագրերը, կամ այլ ծրագրային կամ ռազմավարական նշանակության փաստաթղթերը, կամ շրջակա միջավայրի կամ առողջապահության ոլորտներում համայնքի առաջնահերթությունները: Ընկերությունների կողմից վճարվող բնապահպանական հարկից մասհանվող գումարների հաշվին իրականացվող բնապահպանական ծրագրերի մշակման կարգը սահմանում է շրջակա միջավայրի ոլորտի լիազոր մարմինը:

2. Բնապահպանական ծրագրով նախատեսված միջոցառումները կամ դրանցում համայնքի ղեկավարի կողմից առաջարկվող փոփոխությունները համաձայնեցվում են շրջակա միջավայրի ոլորտի և առողջապահության ոլորտի լիազոր մարմինների հետ: Բնապահպանական ծրագրերով նախատեսված միջոցառումների իրականացման առաջնայնություններն կամ դրանց փոփոխությունները շրջակա միջավայրի ոլորտի և առողջապահության ոլորտի լիազոր մարմինների հետ համաձայնեցման կարգը սահմանում է Կառավարությունը:

3. Համաձայնություն չի տրվում, եթե.

1) բնապահպանական ծրագրի նախագծով նախատեսված բնապահպանական և առողջապահական միջոցառումները հակասում են Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությանը, Հայաստանի Հանրապետության

կողմից վավերացված միջազգային բնապահպանական ու առողջապահական կոնվենցիաներին և այլ իրավական ակտերին,

2) բնապահպանական ծրագրի նախագծի փաթեթում բացակայում են անհրաժեշտ հիմնավորող փաստաթղթերը կամ դրանցում ներկայացված տեղեկությունները չեն համապատասխանում իրականությանը,

3) բնապահպանական ծրագրի նախագծով նախատեսվող բնապահպանական և առողջապահական միջոցառումների ֆինանսավորման ծավալների հանրագումարը գերազանցում է տվյալ տարվա բյուջեով բնապահպանական ծրագրի իրականացման համայնքին տրամադրելու համար հաշվարկված մասհանումների չափը,

4) բնապահպանական ծրագրի նախագծով նախատեսվող բնապահպանական և առողջապահական միջոցառումները չեն բխում սույն Օրենքի 3-րդ հոդվածի դրույթներից:

4. Շրջակա միջավայրի ոլորտի և առողջապահության ոլորտի լիազոր մարմինների հետ համաձայնեցված բնապահպանական ծրագրի նախագիծը կամ դրանցում առաջարկվող փոփոխությունները համայնքի ղեկավարը ներկայացնում է համայնքի ավագանու հաստատմանը: Համայնքի ավագանին իրավասու է բնապահպանական ծրագիրը կամ դրանցում առաջարկվող փոփոխությունները վերադարձնել համայնքի ղեկավարին՝ ավագանու սահմանած ժամկետում դրանց լրամշակման նպատակով:

5. Համայնքի ավագանու կողմից հաստատված և համայնքի ղեկավարի կողմից տարածքային կառավարման մարմինների միջոցով ներկայացված բնապահպանական ծրագրերը և դրանց գծով առաջիկա տարվա պետական բյուջեից սուբվենցիաներ ստանալու մասին հայտերը Հայաստանի Հանրապետության բյուջետային օրենսդրությամբ սահմանված կարգով և ժամկետում շրջակա միջավայրի ոլորտի լիազոր մարմնի կողմից ներկայացվում են ֆինանսների ոլորտի լիազոր մարմին:

6. Հայաստանի Հանրապետության բյուջետային օրենսդրությամբ սահմանված կարգով ֆինանսների ոլորտի լիազոր մարմինը, սույն հոդվածի համաձայն ստացված բնապահպանական ծրագրերի հիման վրա, հաշվի առնելով այդ ծրագրերի ֆինանսավորման համար առաջիկա տարվա պետական բյուջեի նախագծում սույն օրենքի 1-ին հոդվածին համապատասխան նախատեսվելիք հատկացումների ընդհանուր գումարները, կազմում է առաջիկա բյուջետային տարում պետական բյուջեից բնապահպանական ծրագրերի ֆինանսավորման համար մասհանումներ ստացող համայնքների ցանկի նախագիծը՝ այդ ցանկում ընդգրկված համայնքների բյուջեներին հատկացվելիք մասհանումների գումարների բաշխմամբ, որը ներառվում է Կառավարություն ներկայացվող առաջիկա տարվա պետական բյուջեի նախագծում:

7. Հայաստանի Հանրապետության բյուջետային օրենսդրությամբ սահմանված կարգով տեղական ինքնակառավարման մարմինները տեղեկացվում են իրենց կողմից ներկայացված ծրագրերի գծով առաջիկա տարվա պետական բյուջեի նախագծում նախատեսվելիք հատկացումների և դրանց չափերի մասին:

Հոդված 5. Բնապահպանական ծրագրի նախագծի հրապարակումը և հաշվետվողականությունը

1. Բնապահպանական ծրագրի նախագիծը կամ դրանում փոփոխություններ նախատեսող առաջարկությունները շրջակա միջավայրի ոլորտի լիազոր մարմին համաձայնեցման ներկայացնելուց հետո երեք աշխատանքային օրվա ընթացքում համայնքի ղեկավարի կողմից հրապարակվում են համայնքի պաշտոնական կայքում: Վերջինիս բացակայության դեպքում, համայնքի ղեկավարի ներկայացմամբ, հրապարակվում են համապատասխան մարզպետարանի պաշտոնական կայքում:

2. Իրավաբանական և ֆիզիկական անձինք բնապահպանական ծրագրի նախագծի կամ դրանցում առաջարկվող փոփոխությունների վերաբերյալ կարող են

համայնքի ղեկավարին ներկայացնել գրավոր առաջարկություններ դրա հրապարակումից հետո՝ տասնօրյա ժամկետում:

3. Ընթացիկ տարվա բնապահպանական ծրագրի իրականացման վերաբերյալ համայնքի ղեկավարը կազմում է հաշվետվություն և ներկայացնում համայնքի ավագանու հաստատմանը մինչև հաջորդ տարվա մարտի 1-ը: Հաշվետվության ձևը հաստատում է տարածքային կառավարման ոլորտի լիազոր մարմինը: Համայնքի ավագանու հաստատած հաշվետվությունը մինչև հաջորդ տարվա մայիսի 1-ը հրապարակվում է համայնքի պաշտոնական կայքում: Վերջինիս բացակայության դեպքում, համայնքի ղեկավարի ներկայացմամբ, հրապարակվում է համապատասխան մարզպետարանի պաշտոնական կայքում:

Հոդված 6. Համայնքի բյուջե մուտքագրված բնապահպանական հարկից կատարվող մասհանման առնչությունը ֆինանսական համահարթեցման նպատակով տվյալ համայնքին տրամադրվելիք դոտացիայի հետ

1. Ֆինանսական համահարթեցման նպատակով տվյալ համայնքին տրամադրվելիք դոտացիայի չափը ենթակա չէ նվազեցման սույն օրենքով սահմանված կարգով համայնքի բյուջե մուտքագրված բնապահպանական հարկից կատարվող մասհանման չափով:»:

Հոդված 2. Անցումային դրույթներ

1. Սույն օրենքն ուժի մեջ է մտնում 2023 թվականի հունվարի 1-ից:

2. Սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելուց հետո սույն օրենքի 1-ին հոդվածում նշված բնապահպանական ծրագրերով նախատեսված միջոցառումների իրականացման առաջնայնությունները կամ դրանց փոփոխությունները շրջակա միջավայրի ոլորտի և առողջապահության ոլորտի լիազոր մարմինների հետ համաձայնեցման կարգը Կառավարությունը սահմանում է վեցամսյա ժամկետում:

3. Սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելուց հետո սույն օրենքի 4-րդ հոդվածում նշված բնապահպանական ծրագրերի մշակման կարգը շրջակա միջավայրի ոլորտի լիազոր մարմինը սահմանում է վեցամսյա ժամկետում:

ՏԵՂԵԿԱՆՔ

ՓՈՓՈԽՎՈՂ ՀՈԴՎԱԾՆԵՐԻ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ

ՕՐԵՆՔԸ

«ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԿՈՂՄԻՑ ՎՃԱՐՎՈՂ ԲՆԱՊԱՀՊԱՆԱԿԱՆ ՀԱՐԿԻ ՆՊԱՏԱԿԱՅԻՆ ՕԳՏԱԳՈՐԾՄԱՆ ՄԱՍԻՆ» ՕՐԵՆՔՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

Հոդված 1. «Ընկերությունների կողմից վճարվող բնապահպանական հարկի նպատակային օգտագործման մասին» 2001 թվականի մայիսի 15-ի ՀՕ-188 -Ն օրենքը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

«ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԿՈՂՄԻՑ ՎՃԱՐՎՈՂ ԲՆԱՊԱՀՊԱՆԱԿԱՆ ՀԱՐԿԻ ՆՊԱՏԱԿԱՅԻՆ ՕԳՏԱԳՈՐԾՄԱՆ ՄԱՍԻՆ

Հոդված 1. Ընկերությունների կողմից վճարվող բնապահպանական հարկից ազդակիր համայնքներին բնապահպանական ծրագրերի իրականացման համար մասհանումների տրամադրումը

1. Հայաստանի Հանրապետությունում մետաղական օգտակար հանածոների արդյունահանման նպատակով ընդերքօգտագործման իրավունք ունեցող ընկերությունների, ինչպես նաև շրջակա միջավայրի ոլորտի լիազոր մարմնի կողմից կազմված ցանկում ներառված այլ ընկերությունների կողմից վճարվող բնապահպանական հարկից մասհանումներ կատարվում և առանձին տողով

արտացոլվում են այն համայնքի բյուջեում, որի վարչական սահմաններում գտնվող օդային, ջրային և հողային տարածքներում նշված ընկերությունների գործունեությունը թողնում է վնասակար ազդեցություն: Սույն մասում նշված այլ ընկերությունների ցանկը յուրաքանչյուր տարի կազմում է շրջակա միջավայրի ոլորտի լիազոր մարմինը՝ Կառավարության սահմանած չափորոշիչների հիման վրա:

2. Համայնքների ցանկը և բնապահպանական հարկից նրանց վարչական և ֆոնդային բյուջեներ մասհանվող գումարների չափերը յուրաքանչյուր տարվա համար հաստատվում են տվյալ տարվա պետական բյուջեի մասին օրենքով: Մասհանումները առաջիկա բյուջետային տարվա ընթացքում կատարվում են անմիջապես պետական բյուջեից՝ սուբվենցիայի տեսքով: Մասհանումների չափերը որոշվում են՝ ելնելով սույն հոդվածում նշված համապատասխան ընկերությունների կողմից առաջիկա բյուջետային տարվան նախորդող երկրորդ, երրորդ և չորրորդ տարիների արդյունքներով բնապահպանական հարկի և բնօգտագործման վճարների միասնական հարկային հաշվարկներով հաշվարկված բնապահպանական հարկի հանրագումարից՝ պակասեցնելով այն առաջիկա բյուջետային տարվան նախորդող առաջին տարվա համար համապատասխան համայնքներին պետական բյուջեով նախատեսված և երկրորդ տարվա համար՝ փաստացի հատկացված մասհանումների հանրագումարի չափով: Համայնքների կամ բնակավայրերի ցանկի կազմումը և ըստ համայնքների կամ բնակավայրերի մասհանումների բաշխման չափի հաշվարկումն իրականացնում է շրջակա միջավայրի ոլորտի լիազոր մարմինը՝ Կառավարության սահմանած կարգով:

3. Սույն օրենքով մասհանումներ կատարվում են Հայաստանի Հանրապետության հարկային օրենսգրքով սահմանված՝ արտանետման անշարժ աղբյուրներից մթնոլորտային օդ վնասակար նյութերի արտանետման, ջրային ռեսուրս վնասակար նյութերի և միացությունների արտահոսքի, ինչպես նաև ընդերքօգտագործման, արտադրության կամ սպառման թափոնների հատուկ հատկացված տեղերում տեղադրման կամ պահման համար բնապահպանական հարկի գումարներից:

Հողված 2. Բնապահպանական հարկից համայնքների վարչական և ֆոնդային բյուջեներ մուտքագրվող մասհանումների նպատակայնությունը

1. Բնապահպանական հարկից համայնքների վարչական և ֆոնդային բյուջեներ մուտքագրվող մասհանումները հանդիսանում են նպատակային միջոցներ և օգտագործվում են տվյալ համայնքների վարչական տարածքում բացառապես բնապահպանական ծրագրերի (~~այսուհետ՝ Ծրագիր~~) իրականացման համար:

Հողված 3. Բնապահպանական Թծրագրում նախատեսվող միջոցառումները և դրանց ուղղությունները

1. Բնապահպանական Թծրագիրը ներառում է համայնքի վարչական սահմաններում գտնվող օդային, ջրային և հողային տարածքներում ընկերությունների գործունեությամբ պայմանավորված՝ շրջակա միջավայրի պահպանությանն ու բարելավմանը և մարդու առողջությանը հասցված վնասի վերականգնմանը կամ վնասակար ազդեցության մեղմմանն ուղղված հետևյալ միջոցառումները.

1) մթնոլորտային օդի պահպանություն, այդ թվում՝ մթնոլորտային օդի որակի բարելավմանն ուղղված միջոցառումներ, մթնոլորտային օդն աղտոտող նյութերի և ջերմոցային գազերի արտանետումների կրճատման, կանխարգելման միջոցառումներ,

2) ջրային ռեսուրսների պահպանություն, այդ թվում՝ ջրային ռեսուրսների որակի բարելավմանը, երկրորդային ջրօգտագործման ապահովմանն ուղղված միջոցառումներ, ջրաէկոհամակարգերի պահպանման գոտիների մաքրման միջոցառումներ, ջրային ռեսուրսների մաքրման համակարգերի և կեղտաջրերի մաքրման (այդ թվում՝ կենսաբանական մաքրման) կայանների կառուցում, պահպանում և շահագործում, ջրային ռեսուրսներ աղտոտող նյութերի և միացությունների արտահոսքերի կանխարգելման և վնասազերծման, ջրերի վնասակար ներգործության կանխարգելման, համայնքային կանաչ գոտիներում արդի ջրախնայող տեխնոլոգիաների ներդրման միջոցառումներ,

3) թափոնների արդյունավետ գործածությանը, աղտոտված հողերի մոնիթորինգին, դրանց մաքրմանը, վնասազերծմանն ու վերականգնմանն ուղղված միջոցառումներ (բացառությամբ «Աղբահանության և սանիտարական մաքրման մասին» օրենքով կարգավորվող աղբահանության և սանիտարական մաքրման գործընթացի),

4) աղտոտված հողերի մաքրման, հողերի դեգրադացիայի կանխման, ինչպես նաև աղտոտող նյութերի անվտանգ վնասազերծմանն ուղղված միջոցառումներ, հակասողանքային միջոցառումներ, խախտված տարածքների գեղագիտական արժեքի բարձրացման նպատակով դրանց վերականգնման, մարված պաշարներով հանքավայրերի տարածքների ռեկուլտիվացիայի միջոցառումներ,

5) կենսաբազմազանության, անտառային և բնության հատուկ պահպանվող տարածքների պահպանության և կայուն օգտագործման, այդ թվում՝ կենդանական և բուսական աշխարհի օբյեկտների պահպանության (այդ թվում՝ անհետացած և անհետացող տեսակների վերականգնման), կենդանիների բնադրավայրերի և բնության գեղագիտական արժեքների պահպանությանն ուղղված միջոցառումներ,

6) բնակավայրերի կանաչ գոտիների պահպանման, վերականգնման, բարելավման միջոցառումներ,

7) շրջակա միջավայրի պահպանության գծով նախագծային, կիրառական, հետազոտական և փորձարարական աշխատանքներ, շրջակա միջավայրի վրա ներգործության հետազոտություններ կամ ուսումնասիրություններ

8) շրջակա միջավայրի վերաբերյալ տեղեկատվության տարածման կամ իրազեկման, ոչ ֆորմալ էկոլոգիական կրթության և դաստիարակության հետ կապված միջոցառումներ,

9) շրջակա միջավայրի վրա վնասակար ազդեցությամբ պայմանավորված առողջապահական միջոցառումների մշակում, դրա համար անհրաժեշտ հետազոտությունների կազմակերպում և իրականացում,

10) բնակչության առողջական վիճակի գննությունների կազմակերպում և իրականացում, դրանց իրականացման համար անհրաժեշտ համակարգերով ու սարքավորումներով բժշկական կենտրոնների վերազինում,

11) առողջության ամրապնդման և իրազեկման միջոցառումների կազմակերպում և իրականացում, այդ թվում՝ առողջ ապրելակերպի խթանում, վարքագծային գործոնների ձևավորում (հիգիենայի կանոնների պահպանում, վնասակար սովորությունների դեմ պայքար), առողջ ապրելակերպի ձևավորմանն ու խթանմանն ուղղված միջոցառումներ,

12) համայնքահեն բնապահպանական և առողջապահական հասարակական կազմակերպություններին սույն հոդվածում նշված միջոցառումների կատարման համար աջակցության տրամադրում:

Հոդված 4. Բնապահպանական Թճրագրի նախագծի մշակումը և հաստատումը

1. Բնապահպանական Թճրագրի նախագիծը կամ բնապահպանական Թճրագրի փոփոխությունները մշակվում են համայնքի ղեկավարի կողմից՝ հիմք ընդունելով տվյալ մարզի կամ համայնքի զարգացման, կամ շրջակա միջավայրի պահպանության տեղական գործողությունների ծրագրերը, կամ այլ ծրագրային կամ ռազմավարական նշանակության փաստաթղթերը, կամ շրջակա միջավայրի կամ առողջապահության ոլորտներում համայնքի առաջնահերթությունները: Ընկերությունների կողմից վճարվող բնապահպանական հարկից մասհանվող գումարների հաշվին իրականացվող բնապահպանական ծրագրերի մշակման կարգը սահմանում է շրջակա միջավայրի ոլորտի լիազոր մարմինը:

2. Բնապահպանական Թճրագրով նախատեսված միջոցառումները ~~կամ կամ~~ դրանցում համայնքի ղեկավարի կողմից առաջարկվող փոփոխությունները համաձայնեցվում են շրջակա միջավայրի ոլորտի և առողջապահության ոլորտի լիազոր մարմինների հետ: Բնապահպանական ծրագրերով նախատեսված միջոցառումների իրականացման առաջնայնություններն ~~ու~~ կամ դրանց

փոփոխությունները շրջակա միջավայրի ոլորտի և առողջապահության ոլորտի լիազոր մարմինների հետ համաձայնեցման կարգը սահմանում է Կառավարությունը:

3. Համաձայնություն չի տրվում, եթե.

1) բնապահպանական Թճրագրի նախագծով նախատեսված բնապահպանական և առողջապահական միջոցառումները հակասում են Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությանը, Հայաստանի Հանրապետության կողմից վավերացված միջազգային բնապահպանական ու առողջապահական կոնվենցիաներին և այլ իրավական ակտերին,

2) բնապահպանական Թճրագրի նախագծի փաթեթում բացակայում են անհրաժեշտ հիմնավորող փաստաթղթերը կամ դրանցում ներկայացված տեղեկությունները չեն համապատասխանում իրականությանը,

3) բնապահպանական Թճրագրի նախագծով նախատեսվող բնապահպանական և առողջապահական միջոցառումների ֆինանսավորման ծավալների հանրագումարը գերազանցում է տվյալ տարվա բյուջեով բնապահպանական ծրագրի իրականացման համայնքին տրամադրելու համար հաշվարկված մասհանումների չափը,

4) բնապահպանական Թճրագրի նախագծով նախատեսվող բնապահպանական և առողջապահական միջոցառումները չեն բխում սույն Օրենքի 3-րդ հոդվածի դրույթներից:

4. Շրջակա միջավայրի ոլորտի և առողջապահության ոլորտի լիազոր մարմինների հետ համաձայնեցված բնապահպանական Թճրագրի նախագիծը կամ դրանցում առաջարկվող փոփոխությունները համայնքի ղեկավարը ներկայացնում է համայնքի ավագանու հաստատմանը: Համայնքի ավագանին իրավասու է բնապահպանական Թճրագիրը կամ դրանցում առաջարկվող փոփոխությունները վերադարձնել համայնքի ղեկավարին՝ ավագանու սահմանած ժամկետում այնդրանց լրամշակման երևույթ նպատակով:

5. Համայնքի ավագանու կողմից հաստատված և համայնքի ղեկավարի կողմից տարածքային կառավարման մարմինների միջոցով ներկայացված

բնապահպանական Թժրագրերը և դրանց գծով առաջիկա տարվա պետական բյուջեից սուբվենցիաներ ստանալու մասին հայտերը Հայաստանի Հանրապետության բյուջետային օրենսդրությամբ սահմանված կարգով և ժամկետում շրջակա միջավայրի ոլորտի լիազոր մարմնի կողմից ներկայացվում են ֆինանսների ոլորտի լիազոր մարմին:

6. Հայաստանի Հանրապետության բյուջետային օրենսդրությամբ սահմանված կարգով ֆինանսների ոլորտի լիազոր մարմինը, սույն հոդվածի համաձայն ստացված բնապահպանական ծրագրերի հիման վրա, հաշվի առնելով այդ ծրագրերի ֆինանսավորման համար առաջիկա տարվա պետական բյուջեի նախագծում սույն օրենքի 1-ին հոդվածին համապատասխան նախատեսվելիք հատկացումների ընդհանուր գումարները, կազմում է առաջիկա բյուջետային տարում պետական բյուջեից բնապահպանական ծրագրերի ֆինանսավորման համար մասհանումներ ստացող համայնքների ցանկի նախագիծը՝ այդ ցանկում ընդգրկված համայնքների բյուջեներին հատկացվելիք մասհանումների գումարների բաշխմամբ, որը ներառվում է Կառավարություն ներկայացվող առաջիկա տարվա պետական բյուջեի նախագծում:

7. Հայաստանի Հանրապետության բյուջետային օրենսդրությամբ սահմանված կարգով տեղական ինքնակառավարման մարմինները տեղեկացվում են իրենց կողմից ներկայացված ծրագրերի գծով առաջիկա տարվա պետական բյուջեի նախագծում նախատեսվելիք հատկացումների և դրանց չափերի մասին:

Հոդված 5. բնապահպանական Թժրագրի նախագծի հրապարակումը և հաշվետվողականությունը

1. բնապահպանական Թժրագրի նախագիծը, կամ դրանում փոփոխություններ նախատեսող առաջարկությունները շրջակա միջավայրի ոլորտի լիազոր մարմնին համաձայնեցման ներկայացնելուց հետո երեք աշխատանքային օրվա ընթացքում համայնքի ղեկավարի կողմից հրապարակվում են համայնքի պաշտոնական կայքում: Վերջինիս բացակայության դեպքում, համայնքի ղեկավարի

ներկայացմամբ, հրապարակվում են համապատասխան մարզպետարանի պաշտոնական կայքում:

2. Իրավաբանական և ֆիզիկական անձինք բնապահպանական Թճրագրի նախագծի կամ դրանցում առաջարկվող փոփոխությունների վերաբերյալ կարող են համայնքի ղեկավարին ներկայացնել գրավոր առաջարկություններ դրա հրապարակումից հետո՝ տասնօրյա ժամկետում:

3. Ընթացիկ տարվա Փբնապահպանական ծրագրի իրականացման վերաբերյալ համայնքի ղեկավարը կազմում է հաշվետվություն և ներկայացնում համայնքի ավագանու հաստատմանը մինչև հաջորդ տարվա մարտի 1-ը: Հաշվետվության ձևը հաստատում է տարածքային կառավարման ոլորտի լիազոր մարմինը: Համայնքի ավագանու հաստատած հաշվետվությունը մինչև հաջորդ տարվա մայիսի 1-ը հրապարակվում է համայնքի պաշտոնական կայքում: Վերջինիս բացակայության դեպքում, համայնքի ղեկավարի ներկայացմամբ, հրապարակվում է համապատասխան մարզպետարանի պաշտոնական կայքում:

Հոդված 6. Համայնքի բյուջե մուտքագրված բնապահպանական հարկից կատարվող մասհանման առնչությունը ֆինանսական համահարթեցման նպատակով տվյալ համայնքին տրամադրվելիք դոտացիայի հետ

1. Ֆինանսական համահարթեցման նպատակով տվյալ համայնքին տրամադրվելիք դոտացիայի չափը ենթակա չէ նվազեցման սույն օրենքով սահմանված կարգով համայնքի բյուջե մուտքագրված բնապահպանական հարկից կատարվող մասհանման չափով:»:

Հոդված 2. Անցումային դրույթներ

1. Սույն օրենքն ուժի մեջ է մտնում 2023 թվականի հունվարի 1-ից:

2. Սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելուց հետո սույն օրենքի 1-ին հոդվածում նշված Քբնապահպանական ծրագրերով նախատեսված միջոցառումների իրականացման առաջնայնություններն ~~ու~~ ը կամ դրանց փոփոխությունները շրջակա միջավայրի

ոլորտի և առողջապահության ոլորտի լիազոր մարմինների հետ համաձայնեցման կարգը Կառավարությունը սահմանում է վեցամսյա ժամկետում:

3. Սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելուց հետո սույն օրենքի 4-րդ հոդվածում նշված բնապահպանական ծրագրերի մշակման կարգը շրջակա միջավայրի ոլորտի լիազոր մարմինը սահմանում է վեցամսյա ժամկետում:

ԱՄՓՈՓԱԹԵՐԹ

**ՀՀ ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎՈՒՄ ԱՌԱՋԻՆ ԸՆԹԵՐՑՄԱՄԲ ԸՆԴՈՒՆՎԱԾ «ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԿՈՂՄԻՑ
ՎՃԱՐՎՈՂ ԲՆԱԴԱՀՊԱՆԱԿԱՆ ՀԱՐԿԻ ՆՊԱՏԱԿԱՅԻՆ ՕԳՏԱԳՈՐԾՄԱՆ ՄԱՍԻՆ» ՕՐԵՆՔՈՒՄ
ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ» ՕՐԵՆՔԻ ՆԱԽԱԳԾԻ
(Կ-192-07.03.2022-ՏՏԳՇ-011/1) ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՆԵՐԿԱՅԱՑՎԱԾ ԱՌԱՋԱՐԿՆԵՐԻ**

N°	Առաջարկության (փոփոխության, լրացման) հեղինակը	Հոդվածը, կետը, որին վերաբերում է առաջարկությունը	Առաջարկություն (փոփոխություն, լրացում)	Առաջարկության վերաբերյալ հեղինակի (հիմնական զեկուցողի) եզրակացությունը	Առաջարկություններն ընդունելու կամ մերժելու վերաբերյալ հանձնաժողովի որոշումը
1.	Կառավարություն	Հոդված 1-ին	<p>1. «Նորմատիվ իրավական ակտերի մասին» օրենքի 15-րդ հոդվածի 2-րդ մասի համաձայն՝ «Նորմատիվ իրավական ակտում միևնույն միտքն արտահայտելիս կիրառվում են միևնույն բառերը, տերմինները կամ բառակապակցությունները՝ որոշակի հերթականությամբ»:</p> <p>«Բնապահպանական ծրագիր» եզրույթի առաջին իսկ կիրառումից հետո, իբրև կրճատ տարբերակ, սահմանված է «Ծրագիր»-ը: Առաջարկվում է կրճատ տարբերակի սահմանումից հետո բացառել տարբերակված եզրույթի կիրառման</p>	<p>Ընդունվել է, նոր խմբագրությամբ շարադրվող օրենքի նախագծի 2-րդ հոդվածում «(այսուհետ՝ Ծրագիր)» բառերը հանվել են, ամբողջ նախագծում «Ծրագիր» բառի (բոլոր հոլովածներով) փոխարեն լրացվել է «Բնապահպանական ծրագիր» բառերը:</p>	<p>Ընդունվել է</p>

			<p>դեպքը:</p> <p>2. Նախագծով նախատեսված է համայնքի ղեկավարի կողմից մշակված և համապատասխան պետական լիազոր մարմինների կողմից համաձայնեցված բնապահպանական ծրագրերի հաստատում համայնքի ավագանու կողմից, սակայն համայնքի ավագանու կողմից բնապահպանական ծրագրում փոփոխությունների հաստատում նախատեսված չէ: Անհրաժեշտ է կատարել համապատասխանեցում՝ սահմանելով, որ համայնքի ղեկավարի կողմից համայնքի ավագանու հաստատմանն են ներկայացվում նաև Բնապահպանական ծրագրի փոփոխությունները:</p>	<p>Ընդունվել է, նոր խմբագրությամբ շարադրվող օրենքի նախագծի՝ 4-րդ հոդվածի 1-ին կետում «նախագիծը», իսկ 2-րդ կետում «միջոցառումները» բառերից հետո «և» շաղկապները փոխարինվել են «կամ» շաղկապով, մինչև մի Ժամանակ՝ 2-րդ կետում «առաջնայնություններն» բառից հետո «ու» շաղկապի փոխարեն լրացվել է «կամ» շաղկապը,</p> <p>4-րդ կետում՝ «նախագիծը», «ծրագիրը» բառերից, և՛ 5-րդ հոդվածի 2-րդ կետում «նախագծի» բառից հետո լրացվել է «կամ դրանցում առաջարկվող փոփոխությունները (ի)» բառերը, ինչպես նաև 5-րդ հոդվածի 1-ին կետում՝ «ինչպես նաև»</p>	
--	--	--	---	---	--

			<p>3. Նոր խմբագրությամբ շարադրվող օրենքի նախագծի 4-րդ հոդվածի՝</p> <p>ա) 3-րդ կետի 1-ին ենթակետում՝ «նախատեսված բնապահպանական» բառերից հետո լրացնել «և առողջապահական» բառերը,</p> <p>բ) 4-րդ կետում՝ «այն լրամշակելու» բառերը փոխարինել «դրանց լրամշակման» բառերով</p>	բառերը փոխարինվել են «կամ» շաղկապով, <p>Ընդունվել է, կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:</p>	
2.	Կառավարություն	Հոդված 2-րդ	2-րդ կետում «առաջնայնություններն ու» բառերի փոխարեն լրացնել «առաջնայնությունները կամ»	Ընդունվել է, կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:	Ընդունվել է

